

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrto leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Lju bljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 118.

V Ljubljani, v torek 25. maja 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 24. maja.

„Heute ist Parlament“.

Vse kaže, da se danes utegne predstavljati drugo dejanje tragikomedije, kajti levičarji izvzemši antisemite plešejo na piščalko Jurija Schönererja. Galerije so natlačene polne, mnogo radovednežev pohaja pred zbornico in po hodnikih, ker niso dobili vstopnic. Ministri so vsi navzoči, kar vzbuja pozornost.

Ker je malo pred začetkom današnje seje nenadoma omedlel predsednik Kathrein, otvori sejo ob 1/12. uri prvi podpredsednik Abrahamowicz, ki se s toplimi besedami spominja minuli teden umrlega poslanca Hofbauerja.

Posl. dr. H o c h e n b u r g e r predloži pritožbo mesta Gradec proti jezikovnim naredbama, zahteva, da se v celoti natisne v zapisniku današnje seje, in predlaga, da se glasuje po imenih.

Ta zahteva je vzburla desnico, kajti levičarji hočejo s tem sejo in delo zavleči, dasi se nihče ne protivi, ako se ovekoveči „užaljenost“ graških Germanov.

Predsednik izjavi, da se peticija prečita in s tem vsprejme doslovno v zapisnik, torej ni treba glasovanja po imenih. Levičarji se muzajo, a galerija je iznenadena, kajti pričakovala je dirindaja.

Ker je ta desperadom izpodletela, predlaga dr. G r o s s, da se po imenih glasuje, ali se doslovno vsprejme v zapisnik jednaka peticija obč. zastopa mesta Kaiserswalde. No, desnica je odbila ost, glasujoč malone soglasno za predlog.

Drugi prizor: Dr. F u n k e predlaga, da se o peticiji obč. zastopa Ronsberg glasuje po imenih, pred glasovanjem pa seja pretrga za deset minut. Glasovanje, predlog vsprejet.

Tretji prizor: H e e g e r predlaga, da se po imenih glasuje o peticiji občine Liebau proti jezikovni naredbi, seja za 10 minut pretrga. — Predlog soglasno vsprejet.

Četrti prizor: B o h a t y predlaga, da se o peticiji c. kr. profesorjev na nemškem vsučilišču v Pragi proti jezikovni naredbi glasuje po imenih, seja za 10 minut prekine. — Na desnici smeh in dobro-klici. Levica se zgraža, kajti uvideva, da ruši svoje delo, da izpodreza vejo, na kateri sedi. — Predlog soglasno vsprejet. Desnica je pripravljena, če treba, do jutri potrpežljivo ustrajati, kajti levičarji morajo stvar dotirati „ad absurdum“. Ravno kar se vrši četrto glasovanje, a nad polovico poslancev z obeh strani je odsotnih.

Peti prizor: Mogočni koroški milijonar dr. L e m i s c h hoče biti uvrščen med prvake v galeriji nemških velmož ter predlaga, naj predsednik pokliče k redu poslanca Tusel-a, ki je malo preje levičarjem zaklical „Volksbetrug“; ta ukor bodi zabeležen v zapisniku, o čemer naj zbornica po prestanku 10 minut odloči glasovanje po imenih. Za ta predlog glasujejo nemški nacionalci, naprednjaki in prusaki. Pri glasovanju po imenih je bil predlog s 196 proti 66 glasovom med živahnim ploskanjem desnice odklonjen.

Šesti prizor: Posl. D r e x e l predlaga, da se o peticiji občine prahatiške glasuje po imenih, Steiner zahteva 10 minut presledka, da si odpočije od neumornega dela. Možici na vrvi vstanejo za ta predlog. Ponavlja se šestič glasovanje po imenih. Vsa desnica glasuje z „da“.

Sedmi prizor: „Dr. S c h ü c k e r ima besedo“ ter predlaga, da se o peticiji mesta Kaplice glasuje po imenih, Steiner želi zopet 10 minut oddihljeja. Desnica se premisli ter glasuje proti, kajti jednaci

peticij je še cela kopica; vse so si doslovno jednake in tiskane.

Predlog je bil s 147 proti 75 glasovom odklonjen.

Osmi prizor: Že znani kričoč G l o c k n e r, ki pa je jako ponosen na svojo ulogo, predlaga o nadaljni jednaki peticiji glasovanje po imenih in 10 minut odmora.

Na desnici se čujejo glasovi: Sehr wacker! Hagenbeck! Hagenbeck je lastnik menažerije v Pratu.

Predlog je bil zopet z veliko večino odklonjen.

Deveti prizor: Posl. dr. F u n k e predlaga, da se o nadaljni peticiji po presledku 10 minut zopet glasuje po imenih.

Dr. K a i z l med viharnim odobravanjem desnice in burnimi ugovori levice izjavlja, da predsedstvo ne tolmači pravilno § 62. poslovnega reda glede odmora 10 minut, češ, da se tu ne gré za meritorna vprašanja, temveč le za formalnost, in da odmori niso dopustni.

Ko hoče podpredsednik dr. K r a m a ř odgovoriti, začno levičarji divje tuliti in razgrajati. Čez več minut more Kramar odgovoriti, da naj zbornica o tem odloči. (Krik in vik na levici.)

Sedaj je ura 1/6., kedaj pade zavesa ter zakrije te obžalovanja vredne in ostudne prizore, o tem so mnenja različna. Gotovo pa je, da ustavoverci in liberalci sramote sebe in svoje delo.

Interpelacija.

Posl. S p i n č i c in tovariši so danes vložili interpelacijo na ministerskega predsednika in ministra za deželno brambo, v kateri vprašajo, ali je znano, da je dne 9. maja t. l. na Opčini orožnik Giovanni Sardagna zvezal, zvezanega odpeljal in nato z bajonetom nevarno sunil Ivana Sošiča, ker je klical

LISTEK.

Egiptsko pismo.

(Konec.)

II.

Angleško poslanstvo v Abesinijo.

Jako težko je pregledati tajnost, ki obdaja angleško poslanstvo na dvoru Menelika, neguša abesinskega. Še bolj tajno se šepče tu o nakanah misije, ki ima bojda nalogo, da se vojskuje proti mogočnemu ruskemu in francoskemu vplivu, ki prevladuje na abesinskem dvoru. Jasno podoba si bo mogoče še le tedaj vstvariti, ko bodo znani vspehi te misije, pri vsem tem pa je zanimivo, ako se zabeleži i dandanašnje nejasne govorice glede poslanstva, katero vodi sir Rennel Rodd.

Zagotavlja se, da angleško odposlanstvo nima samo nalogo, vojskovati se proti ruskemu vplivu, temveč, da bo skušalo pridobiti si neguša Menelika kot zaveznika proti mahdistom v bodoči vojski, ki meri na okupacijo Hartuma in Sudana sploh. To vest potrjuje i namera angleške vojske v Egiptu, da ne koraka preje proti Sudanu, ko se ne zazve vspeh tega odposlanstva. Značilno je na vsak način, da je Wingate bey, načelnik generalnega štaba angleško-egiptske armade, ki ima namen, okupovati Sudan, član tega odposlanstva. Isti Wingate bey, angleški

polkovnik, je imenovan znova, da vodi kot načelnik generalnega štaba i prihodnjo ekspedicijo.

Vkljub znani prekanjenosti in spretnosti angleške diplomacije vender ne gre verovati, da bi imelo to odposlanstvo dosti vspeha, kajti Rusija je s svojim vplivom na abesinskem dvoru po mojsterski finosti, s katero je vodil umrli knez Lobanov rusko vnanjo politiko, premogočna.

Posamezne vesti nas obveščajo, da delujejo Francozi v južnem Sudanu z nemirno hitrostjo. Kapitan Decazes in poročnik Liotard okupirala sta že pred meseci nekdanjo provincijo egiptskega Sudana, Bahar el-Gazal, na reki Gazelnej. Najnovejše vesti celo poročajo, da je francoska ekspedicija že na nogah, da vzame mahdistom cel južni Sudan do belega Nila. Da se Rusom posreči pregovoriti Menelika, da i on od vzhodne strani okupira južni Sudan do belega Nila, pridejo Angleži v veliko zagačo. — Sanj angleških kolonijalnih politikov bil je vedno, da dobijo „afrikanški križ“, to je vse ozemlje od Aleksandrije do Sudana in od tod po srednje-afrikanških jezerih do južno-afrikanških angleških kolonij od jedne strani in od vzhodne angleške Afrike preko istih jezer do Gvineje na zapadu z druge strani v svoje roke. Vse kaže, da jim to ne pojde izpod rok, kakor so začetkoma mislili. Da rešijo vsaj še, kar je mogoče, odposlali so i prej omenjeno poslanstvo v Abesinijo, da obdeluje Menelika, ali da

mu celo žuga z vojno silo, ako bi ne hotel ostati v gorah abesinskih in se drznil priti v nilsko planoto vzhodnega južnega Sudana, kjer gospodarijo zdaj še mahdisti.

Da se vse te spletke visoke politike skušajo razumeti, je potreba, da se upošteva fakt, da je Francija združena z Rusijo najnovejši čas prišla do prepričanja, da ji ni mogoče priti Angležem v Egiptu od strani sredozemskega morja do živega, kajti Angleži so prekanjeni vladarji morja, pač pa si misli s časom približati se svojemu cilju, „francoskemu ali vsaj mednarodnemu Egiptu“ po spletkah v Sudanu, v katerih ima igrati kralj Menelik prvo ulogo.

Kakšen kruh bo iz te angleško-francosko ruske moke, kazali nam bodo brez dvojbe dogodki bližnje bodočnosti.

Afrikanško obnebje je na vsak način jako soparno, kajti ko potihne krečanski in turški grom, izsula se bo, prihajaje od juga, iz Sudana, mogočna nevihta i na obalih nilske ravnate. Ta nevihta imela bo odločiti, ali naj ostane Egipt in pred vsem za svetovno veliko trgovino toli važni suveški (sueški) medmorski prekop še nadalje v rokah Angležev, ali naj preide v roke Francozov, — ali kar je še bolj verjetno, da postane suveški prekop in Egipt mednarodn pod garancijo evropskih velevlastij. — Vederemo!

Dr. Pečnik, zdravnik v Aleksandriji.

„Živio presvetli cesar Fran Josip“ in „Zivela Avstrija“ ter se branil iti v zapor; in če je to znano, ali hoče vlada zaukazati strogo preiskavo ter sploh skrbeti, da bodo orožniki v Primorju vešči tudi slovenskega jezika?

Samostalni predlog.

Posl. vitez B e r k s in tovariši so vložili stvarno, a obširno utemeljeni predlog, naj vlada z ozirom na skrajno nepopustljivost svojeglavnih Mažarov glede obnovitve nagodbe in z ozirom na to, da avstro-ogerska banka skoro izključno služi le ogerski drž. polovici, predloži zbornici načrt zakona, s katerim se ustanavlja posebna avstrijska, od Ogorske neodvisna banka.

K položaju.

Iz zanesljivega vira morem poročati, da je ministerski predsednik grof Badeni minoli petek v Budimpešti cesarju naznanil odstop skupnega ministerstva. Presvetli vladar je ostavko kratkoma odklonil, češ, da naj se levica iztogoti. Zatrjuje se tudi, da sta bili jezikovni naredbi izdani z izrecnim odobrenjem krone.

Kaj naj storimo?

„Slov. Narod“ svetuje, naj slovensko-hrvatski poslanci izvajajo posledice, ker njihov nujni predlog glede Primorja sedaj ne bode imel zaželenega vspeha.

Mi bi želeli, da „Narodovi“ gospodje poslancem tudi povedo, kaj naj storé! Ali naj izstopijo iz desnice ter se pridružijo najstrastnejšim našim nasprotnikom?

Tega „Narod“ gotovo sam ne misli in ne želi. Ali naj naši poslanci predlagajo obtožbo vlade? V tem slučaju niti pri Mladočehih ne dobé podpore.

Torej kaj preostaje?

Naglašati smem in to je javna tajnost, da bi grof Badeni prišel pol pota nasproti slovenskim opravičenim zahtevam glede Primorja, toda „višji oziri“ tega ne puste. Te višje ozire pa naši poslanci o priliki primerno pojasnijo. Slovenski in hrvatski poslanci so v tem vprašanju solidarni.

Vspehi opozicije.

Iz Zagreba, 21. maja.

Z majhno nado ali s tem večjo pogumnostjo je stopila hrvatska opozicija na volilno bojišče. Izgledi so bili za opozicijo slabi, kajti vladina stranka je imela na razpolaganje vsa sredstva za sijajno zmago. Sestavljanje volilnih listin je bilo v njenih rokah, činovništvo od stražarja do najvišjega dostojanstvenika na njene strani, saj je uradni list nekaj dni pred volitvijo dokazoval, da je vsak činovnik dolžan že po svojem zvanju glasovati za vlado, to je za mažaronsko stranko. Da je pa ta stranka imela na razpolaganje tudi žandarje in celo vojake, je žalibog le preveč znano, kajti v petrinjskem kotaru se je zares na narod streljalo ter je ostal jeden volilec mrtev, nekaj jih je pa ranjenih. A vsega tega ne bi bilo treba, da so kotarski predstojniki možje na svojem mestu, ne pa po navadi mladi in neizkusni činovniki. Da je imela vladina stranka tudi še drugih za volitve potrebnih sredstev na razpolaganje, more si vsakdo lahko misliti. In vkljub temu so volitve za opozicijo bolje izpale, nego se je ona morda nadjala. Ze prva dva dneva je bilo izvoljenih 20 opozicijskecev, in sicer najodličnejši možje izmed pobornikov za narodna prava hrvatskega naroda.

Izvoljeni so stari parlamentarci dr. Derencin, dr. Mazzura, dr. Vrbanić, Tade Smičiklas, dr. Brlić, dr. Amruš, dr. Banjavčić, dr. Brestjensky, Gregor Tuškan, dr. Mile Starčević, pl. Kiepach in nekoliko novih sil, med katerimi nam je omeniti vseučilišnega profesorja dr. Bauera, župnike Rancingera, Cepelića in Kovačića. Izvoljen je tudi dr. Frank v svojem starem kotaru, ali drugi njegovi privrženci so propali razun Mile Starčevića. S pomočjo opozicije je prodril tudi Pavel baron Rauch naproti vladinemu kandidatu. Obljubil je pred volitvijo, da bode glasoval z opozicijo. Znano je, kako je ta poslanec napadel bana v zadnjem saborskem zasedanju radi slabega gospodarstva z deželnim premoženjem. Bil je radi svojega govora izključen na nekoliko sednic. Banu gotovo ni po volji njegova izvolitev, ker se sploh misli v mažaronskem taboru, da misli Rauch iztisniti bana z banske stolice ter se sam na njo vvesti.

Sodeč po današnjem položaju to ne bi bilo nemogoče, ali tako hitro še ne, kajti ban Khuen-Hedervary bo imel še toliko številno večino v sa-

boru, da bo mogel prodreti še z vsakim svojim predlogom, kajti če opozicija dobi tudi še deset mest, tedaj vkup 30 njih, kar pa ni verjetno, ima vlada še vedno svojih 58 mamelukov na razpolaganje. Mi pravimo mamelukov, kajti to bode zares četa brez častnikov, to je zbor brez govornikov. Če izločimo iz te čete dr. Pliverića in dr. Egersdorferja, nima stranka nobenega moža, ki bi se mogel imenovati dobrim parlamentarcem. Tako bo moral ban v novem saboru še mnogo več govoriti, nego je to do zdaj činil. A kako bodo ti trije možje mogli vzdržati ravnotežje v parlamentarnih borbah, pokazala nam bode prihodnost, ki postane hrvatskemu narodu v kratkem brez dvoma milejša. Opozicija zdaj še ne bode imela večine v zboru, ali ima narod v večini za seboj, pa je opravdana nada, da čez pet let, če še ne prej, zmaga v večini volilnih okrajev. Moralna zmaga je na strani opozicije, saj je narod izvolil svoje najodličnejše možje za svoje poslance, dočim so korifeje (?) mažaronske stranke morale iskati zavetja na takih krajih, kjer odločujejo činovniki pri volitvi.

Tako je moral dr. Spevec svoj stari volilni kotar prepustiti drugemu, ker je vedel, da bi tamkaj sramotno propadel, pa je prihitel v Zagreb, kjer so ga morali voliti činovniki po zapovedi; ravno tako je voljen tudi dr. Pliverić v Zagrebu.

A najspodobnejši član mažaronske stranke, jedini mož, ki se razumi v finančne stvari, dr. Egersdorfer je moral zadnji čas zapustiti svoj kotar Selce v hrvatskem Primorju iz istega vzroka kakor prva dva njegova druga, ter poprositi bana za kotar Gospić, kjer je bil že drugi vladni kandidat postavljen. Tako je iztisnil vseučilišni profesor dr. Egersdorfer vseučilišnega profesorja dr. Maretića, tedaj svojega kolego iz saborske dvorane, ker ni bilo sicer zanj v celi zemlji drugega kotara.

Iz tega se vidi najbolje, kako je cenjena v narodu mažaronska stranka in da je prišla zdaj poslednjikrat v večini v sabor le s pomočjo zlorabe političnih oblasti. Zanimivo je tudi to, da je predstojnik za bogočastje in uk propadel na dveh mestih, kjer je kandidiral. To je brez dvoma najboljši odgovor na ono trditev bogoslovnega oddelka, da mažarske šole za Hrvate niso nevarne in da je potrebno znanje mažarskega jezika. To je pravi prst božji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. maja.

O položaju v avstrijskem parlamentu pišejo sedaj brez izjeme vsi avstrijski listi ter po svoje ugibajo, kaj nam pokaže najbližja bodočnost. Nekateri listi zagotavljajo svoje čitatelje, da se sedanje zasedanje zaključi v najkrajšem času, in dunajska židinja „Neue Freie Presse“ je včeraj že pisala, da je ravno vršča se seja državnega zbora najbrže zadnja v tem zasedanju. To mnenje se ni obistinilo, kajti prihodnja seja se vrši jutri z dnevnim redom zadnje seje in torej zasedanje danes še ni končano. Ravno nasprotno pa piše sinočni „Vaterland“, ki trdi, da vlada še ne namerava poslati poslancev na počitnice, marveč hoče še nadalje poskušati s pozitivnim delom. Dolgo seveda ne bo šlo, kajti kakor kaže, nemško-liberalni kričači se še niso naveličali rogoviliti ter ovirati zbornične večine pri njenem delu. Kaj nam prinese bodočnost, tega sedaj nihče ne more uganiti in tudi vlada še ni na jasnem, akoravno bi se bila že rada otresla vseh skrbi in neprijetnosti. Gotovo je, da nemško-liberalna klika tudi sedaj ne bo odnehala, ako zbornica privoli prečitati vse možne ugovore proti jezikovni naredbi in se natisne tudi najmanjšega gorskega sela protest v stenografski zapisnik.

Ogerski državni zbor bode baje v kratkem zaključil sedanje zasedanje. Nekateri budimpeštanski listi vedó namreč poročati, da je ministerski predsednik baron Banffy, v liberalnem klubu izjavil, da se zasedanje najbrže že 15. ali vsaj do 18. junija zaključi ter se prične jesensko zasedanje še le z mesecem decembrom. Zbornica se baje posvetuje samo še o jednoletnem pogodbenem provizoriju, oziroma o podaljšanju statusa quo. Sedaj je na dnevnem redu razprava o porotni predlogi, ki jo je predložila vlada poslanski zbornici. Debata bode najbrže zelo burna, ker se posebno nasprotuje § 16. Minulo nedeljo se je vršil v Budimpešti velik shod, katerega se je udeležilo poleg raznih poslancev 30 do 40 tisoč oseb in na katerem so se čuli odločni ugovori proti vladni predlogi.

Rudinijevo ministerstvo si je v zadnji seji sicer priborilo zmago nad opozicijo v eritrejski zadevi, toda razprava in glasovanje samo sta pokazala, da pravi ljudski zastopniki nikakor niso zadovoljni s politiko vlade in njenih zvestih opod. Stokštirideset poslancev se je izjavilo za predlog Imbrianija in tovarišev, naj vlada izroči upravo Eritreje civilnemu guvernerju ter z odpravo vojaške uprave, ki je neprimerno dražja, zmanjša itak že do vrhunca narasle državne stroške. Ministerski predsednik in zakladni minister sta sicer naglašala ugodno finančno stanje Italije in kazala še na nekaj prebitku, ki se bo lahko uporabil za razna zboljšanja bodisi v kmetiskem, bodisi v obrtniškem stanju, toda to je samo pesek v oči, kajti javna tajnost je, da se italijanski kmet, obrtnik ali delavec ne more zanašati na kako državno podporo, katere tudi tedaj ni dobil, ko so bile državne finance v ugodnejšem stanju kot sedaj.

Škandal v španskem senatu. Povod temu škandalu je dala kubanska zadeva. Zunanji minister, vojvoda Tetuvanski, je v svojem govoru napadel Sagasto radi njegovega govora v klubu liberalnih senatorjev. Poslednji je namreč omenjal nove napetosti mej Španijo in Zveznimi državami radi Kubancev ter ostro prijemal ameriški senat radi resolucije, s katero se proglašajo kubanski vstaši za bojno silo. Sagasta je bil seveda radi tega napada globoko užaljen in z njim vred tudi vsa liberalna klika. Za napadenca se je odločno potegnil senator Comas, vseučilišni profesor v Madridu, in čule so se razne, zelo pikre besede raz govorniškega odra. Po seji sta se sesla še jedenkrat nasprotnika ter znova do dobrega sprla. V veliki razburjenosti priloži zunanji minister senatorju toplo zašušnico. Razžaljeni senator je seveda takoj poslal priči ministru in ta senatorju, vendar do dvoboja še ni prišlo, pač pa je minister že vložil ostavko. Njegove posle je prevzel začasno ministerski predsednik Canovas. Poučeni krogi zatrjujejo, da zunanji minister znova prevzame svoj portfelj, ker je baje nastal prepir samo vsled nesporazumljenja.

Na Krett ni več grških vojakov, to je najnovejše poročilo iz orijenta. V nedeljo je ostavil otok zadnji grški oddelek pod poveljstvom polkovnika Staikosa ter se odpeljal na vojni ladiji proti Pireju. S tem je izpolnila Grška zadnji pogoj za pričetek mirovnega pogajanja, ob enem pa je odstranjen pravi povod grško-turške vojske. Krečansko prebivalstvo je sedaj malone zopet popolnoma prepuščeno samovolji turškega sultana, vse nade na zboljšanje neznosnega položaja so splavale po vodi. Nekateri listi poročajo, da Grška še nikakor ne meni opustiti misli na Kreto, in opirajo to trditev na dejstvo, da je bivši zunanji minister Deligeorgis izvoljen predsednikom krečanskega narodnega odbora. Ta odbor bo pa ravno tako malo mogel osloboditi Krečane turškega nasilstva, kakor grška vlada sama, kajti dokler „varaje“ Kreto cela Evropa, tako dolgo ni misliti na kako uspešno akcijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. maja.

(Sarajevski nadškof dr. Stadler.) S Trsata se nam poroča: Danes dné 24. maja dospel je prevz. gosp. nadbiskup dr. Stadler iz Senja na Trsat, služil v svetišču sv. mašo in počastil s svojim obiskom samostan. Ob 1/2 5. uri popoldne odšel je skozi Trst v Ljubljano in potem dalje v Zagreb. Spremlja ga generalni vikar g. dr. Jeglič in kanonik g. dr. Bubić.

(Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.) O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta z dné 19. t. m. nam dohaja sledeče poročilo: Potem ko proglasi predsednik sklepčnost in pozdravi navzočne člane, poroča zapisnikar o došlih tekočih stvaréh in pove, kako so bile rešene. Sklene se, da je dati na ogled poslano Koprivnik-Majenovo: Začetnico za slovenske šole krožiti krog vodstev vseh tukajšnjih javnih in zasebnih ljudskih šol. — Učiteljci Franji Zemmel na mestni dekliški Srazrednici se priznava III. službeno-starostna doklada od 1. maja t. l., katehetu Ivanu Smrekarju na II. mestni deški Srazrednici in na mestni dekliški Srazrednici pa II. službeno-starostna doklada od 1. marca t. l. Sklene se priporočiti jednega mestnega učitelja pri vele-slavnem deželnem odboru za podporo glede obiska drugega rokotvornega tečaja na Dunaju o prihodnjih velikih počitnicah; drugega učitelja pa visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu za podelitev

Metelkove ustanove. Visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu se imajo predložiti nasveti, kako bi bilo zdanjim razmeram primerno šoli in šolskim oblastvom skrbeti za pravno zanemarjene otroke in odstraniti nedostatke v tem pogledu. Na znanje se vzame, da se bo letošnja okrajna učiteljska konferenca za nemške ljudske in meščanske šole vršila v soboto dne 10. julija t. l. ob osmih zjutraj v telovadnici I. mestne deške širadrednice.

(Na c. kr. ženskem učiteljsku) se začne izpiti za otroške vrtarice in za učiteljice ženskih ročnih del dne 21. junija t. l.

(Iz ljubljanske okolice), dne 22. maja: Kolikega pomena so dobro vrejene okrajne ceste za splošni javni promet, ne bodem tukaj razkladal, ker je to že tako vsakemu znano, ki ima na njih z vožnjo, hojo in prenašanjem te in one reči opraviti. Precéj svetá sem že prehodil in prepotoval, a tako slabih okrajnih cest, kot so bile še pred malo časem po nekaterih krajih ljubljanske okolice, ni se dobilo skoraj nikjer drugod. Ob najmanjšem deževju, osobito tam po dobrovski občini, bilo je na okrajnih cestah tako blato, da ga ni bilo skoraj pregaziti, tem težje pa s težko naloženim vozom prevoziti; ob par toplih in suhih dnevih pa zopet toliko sitnega prahu, da bi se bil človek kmalu v njem zadušil. No v tem se je, osobito letošnje pomlad, prav dobro na bolje obrnilo, za kar vsa čast sedanjemu načelniku okrajnega cestnega odbora okolice ljubljanske, gospodu Lovru Kavčiču, posestniku in c. kr. poštarju v Medvodah. Ta gospod je jako strog in energičen mož v svojem poslovanju in mu je vse na tem, da se okrajne ceste, ki spadajo v njegovo področje, spravijo v oni red in položaj, da bodo na vse strani tudi svojemu namenu popolno zadoštovale.

(Pošta „Travnik na Kranjskem“.) Da se prepreči vsaka zamuda pri razposlanji pošte, določilo je trgovsko ministerstvo, da se zanaprej poštni urad v Travniku, imenuje Travnik na Kranjskem.

(Iz Rima) 22. maja. Mil. knezoškof lavantinski so danes obiskali kardinala Ledochowskega, generala dominikanskega reda p. Frühwirtha in generala družbe resurekcionistov; dalje kardinala Steinhuberja; jezuitskega generala p. Martina, rektorja Schröderja in špirituvala Granderatha v Germaniku. Potem kardinala Vannutellija in Agliardija. — Danes je dospel v Animo tudi škof Doppelbauer iz Linca.

(Iz Rima) 21. maja. Včeraj se je vršil v Vatikanu 2. glavni konzistorij zastran kanonizacije bl. Antonija Marije Zaccaria in Petra Fourier. Po pravnih predpisih se morata pred slovesno kanonizacijo vršiti dva pol-javna konzistorija, kjer papež vpraša za svet navzoče kardinale in škofo. — Prvi konzistorij se je vršil že 19. aprila. Včerašnji konzistorij je bil napovedan ob 1/2 10 uri, a že pred 9. uro so kočije v nepretrganih vrstah drdale čez angeljski most proti Vatikanu. V Rimu se je zbralo že ne navadno veliko število cerkvenih dostojanstvenikov. Samo v avstrijskem zavodu dell'Anima jih je šest in sicer iz Avstrije: kardinal-nadškof praški in knezoškof lavantinski, iz Ogerskega škof iz Stolnega Belgrada; iz Egipta škof Ciril Makarij, upravitelj alexandrijskega patrijarhata, ki stoji pod avstrijsko zaščito; iz Nemčije škof iz Strassburga in škof iz Moguča (Mainz) škofa linskega in luksemburškega še pričakujejo te dni. V poljavni konzistorij imajo pristop le kardinali, škofje in protonotarji. Razlikuje se od tajnega, ker kar se v njem sklone, pride v javnost; javni konzistorij pa je bolj formalna slovesnost, katere se vdeležijo tudi diplomatični zastopniki in drugo občinstvo. Tako je včeraj švicarska straža puščala v Vatikan le pevabljene prelato in njih spremstvo. V klementinski dvorani (Sala Clementina) so si kardinali in škofje oblekli predpisano obleko. Kardinali morajo imeti rdeč talar, roketo, rdečo Cappa magna in rdeč biret; škofje pa isto v višnji barvi, le Cappa mora biti zavita. Bilo jih je veličastno gledati, ko so se pomikali v bližnjo konzistorijalno dvorano, kjer so čakali papeža. Bilo je tudi več orijentalnih škofov v svojih resnobnih in častitljivih opravah. Ko so se visoki dostojanstveniki zbrali v dvorani, zaprla so se vrata; spremstvo je moralo ostati zunaj, neusmiljeni Švicarji niso nikogar pustili notri. Sicer pa se je vsak lahko tolažil s tem, da so tudi apostolski protonotarji ta dan morali ostati doma, dasi sicer imajo pravico priti v konzistorij. Proti 1/4 po 10. uri je papež vstopil v konzistorijalno dvorano, v spremstvu dveh

kardinalov in nekaterih prelatov, ogrnjen z rdečim pluvijalom in s poslačeno mitro na glavi. Ko se je vsedel na pripravljen prestol, je s krepkim glasom zapel: „Veni Sancte Spiritus“. Odmolivši molitev v čast sv. Duhu, je začel svoj govor. Glasno in temeljito je govoril o življenju in čednostih obeh spoznavalcev, ki sta že zveličanum prišteta, in pa o strogih preiskavah v kongregaciji za sv. obrede. Ko se je vse natančno preiskalo in zrelo presodilo, želi še sv. oče zvedeti mnenje kardinalov, patrijarhov, nadškofov in škofov. Na to se začne glasovanje in sicer glasujejo najprej kardinali ustmeno. Nekateri izrazijo na kratko svoje mnenje, drugi pa je obširneje utemeljujejo. Vsak nagovori najprej sv. očeta in pri tem vstane ter se odkrije, ostalo pa govori sede. Na isti način bi glasovali tudi škofje, toda ker bi se vsled velikega števila udeležencev glasovanje preveč zavleklo, zatorej so oddali pismeno svoje mnenje, glasovali pa kratko po tem le obrazcu: „Placet (vel non placet) ob rationes a me in voto scripto et subscripto allatas“. Pismene izjave se izroče tajniku zbora za sv. obrede. To izjavo morajo priposlati tudi tisti škofje, ki se niso udeležili konzistorija, a sicer bivajo v Rimu. Izjava, s katero škofje utemeljujejo svoje mnenje, je po priliki takole: Na podlagi tega, ker sem zvedel in bral o življenju, čednostih in čudežih blaženih spoznavalcev, izrekam brez pomisleka svoje mnenje, da naj ju sv. oče z ozirom na njune zasluge prišteje med število svetnikov v čast božjo, v povečanje češčenja svetnikov ter v dušni blagor neumrljivih duš. Vsi navzoči so jednoglasno oddali svoje glasove, da naj sv. oče čim prej oba zveličana slovesno prišteje svetnikom. Na to je zopet sv. oče nadaljeval svoj govor, izražujoč svoje veselje nad soglasjem celega konzistorija. Izraženi splošni želji zadovolji s tem, da oba prišteje med svetnike katoliške cerkve z besedami: „adscribimus — — —“. Slovesna kanonizacija bo pa na praznik vnebohoda Gospodovega v Petrovi cerkvi. Potem je „procurator fiscalis“ poprosil pričujoče protonotarje, naj o konzistoriju sestavijo posebno listino. Dekan protonotarjev odgovori v imenu vseh: „Conficiemus“ — sestavimo. Procurator se obrne k spremstvu papeževemu rekši: „Vobis testibus“ — vi ste prič. H koncu podeli sv. oče vsem svoj blagoslov in potem s svojim spremstvom zapusti konzistorijalno dvorano. S tem je bil konzistorij končan ob 12+1/4.

(Mažarska svoboda.) Povodom famozne postave glede civilne poroke se je kaplan iz Rackeve, Jožef V. Knežič zameril patentovanim Mažarom s tem, ker je raz prižnice povedal vernikom mnenje vseh katolikov celega sveta, da namreč civilna poroka brez cerkvenega blagoslovljenja ni nič drugega, ko konkubinat. Ta neustrašeni duhovnik bil je takoj tožen, in le ta tožba se je končala z obsodbo glasečo se na eno leto težke ječe. Sedaj pa se dogodi nekaj, kar se mogoče najde le v letopisih turškega ali — sedmograškega paše zapisano. Vkljub temu namreč, da je imenovani duhovnik vložil do nj. Veličanstva cesarja prošnjo za pomiloščenje, dejali so ga po pravomočnosti razsodbe takoj v zapor, oropali ga njegove duhovske časti, ter ga oblekli v obleko navadnega kaznjence. Niti tiste pravice do poboljškov, ki jih uživajo boljši kaznjenci, temu mučeniku privoščili niso. Prošnja za pomiloščenje pa, ki je bila takoj odposlana, bila je ugodno rešena, obvestilo o pomiloščenju pa so sporočili ubogemu duhovniku še-le po sedmih mesecih nezaslužene in nepravilne kazni v ječi! Vsakako seveda nas ni presenetilo tako ravnanje v deželi, kjer vladajo prostozidarji.

(Dijamant ukraden.) V zakladnici v Haidrabadu v Vzhodni Indiji, je izginil na neznan način več milijonov vredni dijamant, mesto njega so pa našli neko ponarejeno stvar. Zastruje se, da je nameraval nizam podariti to dragocenost angleški kraljici Viktoriji povodom njenega jubileja.

(Vesten gostač.) Neki hanoveranski list prinesel je sledeči inserat: Vsled pogodbe z mojim dosedanjim gospodarjem moram stanovanje glede na svojo izselitev zapustiti tako, v kakoršno sem pred tremi leti prišel. Da spolnim to določbo, kupim takoj 50 miši, 200 molov ter 200 stenice.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) napravi izlet k sv. Joštu, kateri se dosedaj radi neugodnega vremena ni vršil, na praznik dne 27. t. m. Odhod zjutraj ob 7. uri iz Ljubljane. — Izletniki peljejo se do postajice sv. Jošt. Od tod do vrha je eno uro hoda. Ob 10. uri bo za izletnike

sv. maša, katero bo bral preč. gosp. profesor dr. Janežič. Po sv. maši pregled krasnega razgleda in okolice. Ob 12. uri kosilo, za katero je skrbjeno. Po kosilu prosta zabava. — Kakor se čuje, vdeleži se izleta slavni kvartet „Ilirija“, kar obeta mnogo vžitka in zabave. — Povrat od sv. Jošta je poljuben. Prvi (popoldanski) vlak odhaja od postajice sv. Jošta ob 3. uri 50 m., večerni pa ob 8. uri. Prvi dospe v Ljubljano ob 5. uri, drugi ob 9. uri zvečer. Na svidenje planinci in njih prijatelji, toda le ob ugodnem vremenu!

(Prostovoljna požarna bramba v Rečici) obhaja dne 30. maja t. l. svojo 15. letnico in blagoslovljenje novega društvenega stolpa po sledečem vsporodu: I. Dne 29. maja zvečer bakljada. II. Dne 30. maja: a) Ob 3. uri zjutraj budnica. b) Ob 1/2 2. uri popoldan sprejem došlih požarnih bramb. c) Ob 1/2 3. uri odhod k popoldanski službi božji. d) Po službi božji blagoslovljenje novega stolpa in shrambe za društveno orodje. e) Prosta zabava v društvenem domu. III. f) Ob 7. uri zvečer: veselica s petjem, tamburanjem in srečkanjem. IV. g) Zabava. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slovenskih Goricah) priredi dne 30. maja običajno zabavo. Vspored: 1. „Majnikova“, poje mešan zbor. 2. Pozdrav; beseda. 3. „Slepec“, mešan zbor. 4. Okolščinam prikladna beseda. 5. „Triglav“, šesterospjev. 6. Igra: „Brati ne zna“. — Začetek ob 3. uri popoldne.

(Bralno društvo v Rušah) priredi na binkoštni ponedeljek dne 7. junija na vrtu gospoda Jožefa Muleja velik koncert s petjem, godbo in govori.

(Bralno in kmetijsko društvo v Novi Stifci pri Gornjem Gradu.) Ker je namestništvo potrdilo dotična pravila, ustanovilo se je dne 16. maja „Bralno in kmetijsko društvo“, kateremu predseduje g. Ivan Kelc, učitelj; namestnik mu je g. Anton Trepel, posestnik; blagajnik g. Anton Matjaž, veleposestnik; tajnik gosp. Jurij Strnad, kmečki sin in oskrbnik g. Alojz Sirmčnik, krojaški mojster.

Telegrami.

Dunaj, 25. maja. Adresni odsek je brez premembe vsprejel načrt adrese, levičarji so se zdržali glasovanja. Posl. Pergelt je zahteval, naj vlada označi svoje stališče. Grof Badeni izjavi, da je vlada izrazila svoj program v prestolnem govoru in da od tega programa ne odstopi. Stranke opozicije so predložile več načrtov, ki vlado grajajo, napadajo, torej je vlada proti njim. Večina je predložila načrt, ki bi mogel biti boljši, jasnejši. V tem oziru bode vlada označila svoje stališče v zbornici. Gotovo pa levičarji podtikajo večini namene, pravi Badeni, katerih nima. Večina in vlada sta za razširjenje avtonomije in ne premembo ustave, to je naglašal nekdanji Giskra. Badeni nato prečita dotični pasus Giskrove adrese. Levičarji so ostrmeli.

Dunaj, 25. maja. Včerašnja zelo burna seja poslanske zbornice je trajala do polu devete ure zvečer. Koncem seje je posl. Schönerer s tovariši vložil predlog, v katerem zahteva, naj vložijo ostavko vsi člani Badenijevega kabineta, ki pripadajo nemški narodnosti, a ne marajo spremeniti svojega stališča napram jezikovni naredbi. — Celih devet ur se je pojavljala navadni škandalozni nemir in tulenje nemško-liberalnih kričavcev.

Dunaj, 25. maja. Prihodnja seja poslanske zbornice se vrši jutri z dnevnim redom: Prvo branje vladne predloge o sodnijskih pristojbinah, ki je bila že v dveh sejah na dnevnem redu.

Praga, 25. maja. Policija je prepovedala nemškimi dijakom prirediti shod, na katerem bi se oporekalo jezikovni naredbi.

Madrid, 25. maja. Vodja liberalne stranke Sagasta je naznanil ministerskemu predsedniku Canovas, da se liberalna stranka tako dolgo ne udeleži sej, dokler ne dobi zadoščenja in ne odstopi zunanji minister. — Ministerski svet je sklenil, pojasniti v današnji seji ves dogodek v obeh zbornicah, akoravno ne bo navzoča liberalna stranka.

Pariz, 25. maja. „Agence Havas“ objavlja neko pismo iz Aten, v katerem se slika sedanji položaj v Atenah, ko je prebivalstvo vznemirjeno in vse naperjeno proti vladi in prestolonasledniku.

Atene, 25. maja. Ko je bila vlada obveščena o izjavi Edhem - paše glede direktne pogajanja z Grško, je izjavila poslanikom velevlastij, da grški vladi nikakor ni potrebno, spuščati se v direktna pogajanja, ker je že itak zaupala osodo Grške in njene koristi velevlastim. — Pri Termopilah je grška armada že poskrbela za eventualni napad.

Carigrad, 25. maja. Poslaniki so ugovarjali pri vladi, zakaj je zaplenila grško trgovinsko ladijo „Artemisia“ v Dardanelih in zakaj se še vedno izganjajo iz turških pokrajin grški naselniki.

Carigrad, 25. maja. Turški vojaki so zasedli vse postojanke in vasi ob nekdanji grško-turški meji. Turška vlada opravičuje to postopanje s tem, da je nujno potrebno z ozirom na vojaško varnost.

Foulard-svila 60 kr.

do gld. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovostij in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorec obratno. — Dvojnati pismeni porto v Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg

32 e. in kr. dvorni zalagatelj, **Curih.** 17-6 2

Umrli so:

23. maja. Andrej Mulej, e. kr. računski preglednik v p., 72 let, Dunajska cesta 15, plučnica. — Katarina Selan, posestnica, 68 let, Cerkvene ulice 15, vodenica.

24. maja. Jožef Vidmar, posestnika sin, 2 leti, Crna Vas št. 18, božjast.

V bolnišnici:

22. maja. Karolina Leskovšek, delavca žena, 34 let, tubercul. pulm.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
24	9. zvečer	726.7	15.3	sl. jzah.	oblačno	
25	7. jutraj	727.3	12.9	sl. jzah.	megla	1.2
	2. popol.	726.4	19.0	sr. jzah.	nevihta	

Srednja včerašnja temperatura 16.4°, za 1.3° nad normalom.

Sprejme se takoj

363 3-1

krojaški pomočnik

na deželo, jedno uro od Ljubljane. Obrniti se je pismeno pošto št. 3333 poste restante Zalog ob južni železnici.

Lepo posestvo

nahajajoče se četrte ure od zagorskega premočnika, s popolno novim gospodarskim poslopjem, prodaja se iz proste roke.

Več pové L. Habat v Zagorju.

364 3-1

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na **"NORO"** ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva. Cena: Za nedeljske 1 gld., za dijače 60 kr. Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V. Matzleinsderferstrasse 76, IV., 30.

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampè.

V Ljubljani 1897.

Krasna mladinska knjižica!

7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več. Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Krajcu v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celju. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Št. 18847.

Razglas.

366 3-1

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji seji dne 8. t. m., da je v svrhu pokritja izvanrednih stroškov mestne občine ljubljanske pobirati od 1. januarja 1897. l. naprej od vseh štirih vrst direktnega davka

20% doklado.

To se v smislu določila § 43 obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljano oznanja z dostavkom, da mora vsak, kdor misli, da se mu s tem sklepom godi krivica, vložiti svoje ugovore v 14 dneh, t. j. do 5. junija t. l., pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 22. maja 1897.

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljniati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-54

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Koverté s firmo

in

vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna v Ljubljani.

Prodá se ali v najem dá

nova hiša

(štiri sôbe, klet) in zraven njiva. Je na deželi ter pripravna za gostilno, prodajalnico ali poletno stanovanje. Več pové upravništvo „Slovenca“.

361 6-1

F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(izdelane iz najboljših vrhniških ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opelko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene!

201 18

Dunajska borza.

Dne 25. maja.	Dne 24. maja.	
Skupni državni dolg v notah 102 gld. 05 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . . 154 gld. 50 kr.	Kreditne srečke, 100 gld. 198 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru 102 . 15 .	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . . 158 . 25 .	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 150 . — .
Avstrijska zlata renta 4% 122 . 80 .	Državne srečke l. 1864, 100 gld. . . . 193 . 25 .	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 20 . — .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . 100 . 85 .	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 99 . 45 .	Rudolfove srečke, 10 gld. 25 . — .
Ogerska zlata renta 4% 122 . 40 .	Tisne srečke 4%, 100 gld. 142 . 25 .	Salmove srečke, 40 gld. 75 . — .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron . . 99 . 85 .	Dunavske vravnave srečke 5% 128 . — .	St. Genois srečke, 40 gld. 74 . 25 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 953 . — .	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878 . . 108 . 50 .	Waldsteinove srečke, 20 gld. 60 . — .
Kreditne delnice, 160 gld. 362 . 50 .	Posojilo goriškega mesta 112 . 50 .	Ljubljanske srečke 23 . 25 .
London vista 119 . 50 .	4% kranjsko deželno posojilo 98 . 75 .	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . 160 . 25 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 58 . 60 .	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 99 . 80 .	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v. 3505 . — .
20 mark 11 . 72 .	Priporočne obveznice državne železnice . — . — .	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . . . 407 . — .
20 frankov (napoleonador) 9 . 52 .	južne železnice 3% 177 . 30 .	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . . 77 . — .
Italijanski bankovci 45 . 35 .	dolenjskih železnice 5% 126 . 40 .	Dunajskih lokal. železnice delniška družba . — . — .
C. kr. cekini 5 . 66 .	dolenjskih železnice 4% 99 . 50 .	Montanska družba avstr. plan. 95 . 45 .
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld. . 167 . 50 .
		Papirnih rubljev 100 126 . 87 .

Nakup in prodaja

vsa vrsta državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega brestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.